

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

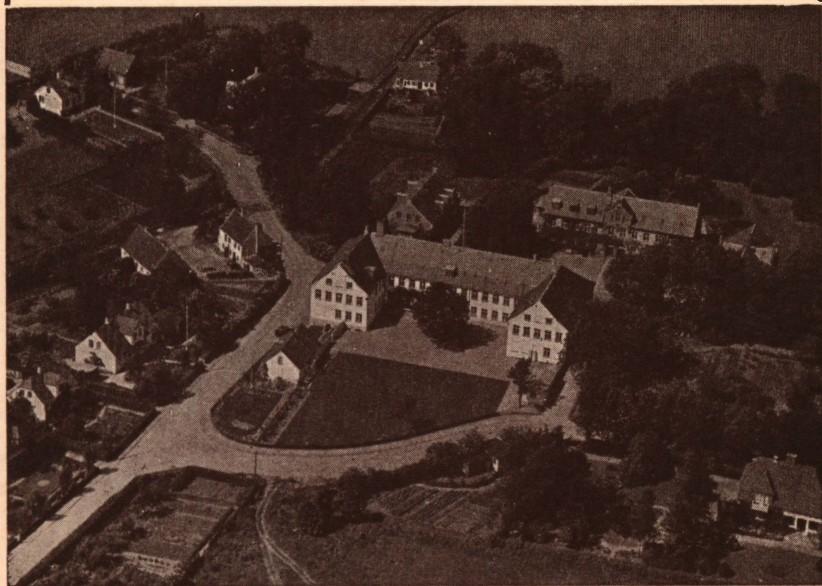
Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

JONSTRUP STATSSEMINARIUM

UNDERVISNINGÅRENE 1949-50—1950-51

Forstanderens telefon: Maaløv 233

Lærerværelsets telefon: Maaløv 216

Elevhjemmets telefon: Maaløv 234

Seminariets postadresse: Jonstrup

pr. Ballerup

JONSTRUP STATS- SEMINARIUM

VED AAGE MORVILLE

UNDERVISNINGÅRENE
1949-50—1950-51

KØBENHAVN 1952

Jonstrup Statsseminarium — »Det kongelige Blaagaard-Jonstrupske Skolelærerseminarium« — er landets ældste nord for Kongeåen. Den 14. marts 1791 åbnedes undervisningen på Blaagaard, udenfor Københavns daværende Nørreport. Under Københavns bombardement 1807 blev bygningen delvis ødelagt, og i 1809 flyttedes seminariet til Jonstrup, 20 km. nordvest for København.

Seminariet omfatter

I. *Præparandklasse*, som forbereder til optagelse på normal-linien.

II. *Normallinie* med 4-årig uddannelse.

III. *Studentertlinie* med 2½-årig uddannelse (der optages dog ikke studenterklasse hvert år).

Der optages både kvindelige og mandlige elever. Undervisningen er gratis, men eleverne afholder selv udgifter til bøger og ophold. Seminariet har elevhjem med plads for 49 elever. Værelserne er forbeholdt de mandlige elever i de øverste klasser. For enkelt værelse betales ca. 30 kr. månedlig i 10 måneder, lys, varme, bad og lægehjælp iberegnet. Værelserne er umøbleret. Elevhjemmet har spisekøkkener til elevernes brug. På pensionater i seminariets nærhed kan fås fuld kost for ca. 130 kr. månedlig.

Statsunderstøttelse (fra 200 til 1200 kr.) kan tildeles ubemidlede elever; i præparandklassen er satserne fra 200 til 600 kr. Nogle amter og Skrikes stiftelse samt Gerickes, Reventlows og Birchs legater yder mindre understøttelser. Egmont H. Petersens Fond og Dansk Studiefond giver lån til elever i de to ældste klasser.

Seminariet selv og Sjællands bispekontor uddeler Mynsters og Tidemands legater samt Løvstrøms boglegat. De to sidste er knyttet til Jonstrup seminarium.

Seminariets statsøvelsesskole er 7 (8)-klasset. Ved velvilje fra

Ballerup-Måløv og Værløse kommuners side er der truffet en ordning, således at 3. klasses elever får halvdelen af deres praktikvejledning i Ballerup skole og ældste klasse en del af praktikken i Måløv skole samt i forskolen i Kirke Værløse. Undervisningsøvelse i fremmede sprog gives på Ballerup Realskole. Københavns kommune har velvilligst givet adgang til praktikundervisning for studenterklassen på Korsager skolen i Husum.

Seminariets og skolens lærere

Seminarieforstander, cand. theol. *Aage Morville*: Pædagogik, religion.

Seminarielærer *Chr. Hauch*: Naturhistorie, geografi, dansk 1. del, specialelæsning.

Seminarielærer *Otto Lindberg*: Gymnastik, sløjd, skoletimer.

Seminarielærer, cand. theol. *Axel Holkenov*: Tysk, kirkehistorie, skolehistorie, specialelæsning.

Seminarielærer, inspektør *Herman Wolffsen*: Regning, tegning, skrivning, sløjd, skoletimer.

Seminarielærer, cand. mag. *Vermund Laustsen*: Engelsk, historie, skoletimer.

Seminarielærer *Frede Enkegaard*: Sang, musik, skoletimer.

Seminarielærer, cand. theol. *Laurids Adolphsen*: Dansk, religion.

Seminarielærer, mag. scient. & cand. mag. *Poul Thomsen*: Matematik, naturlære, specialelæsning, skoletimer.

Seminarielærer, cand. mag. *Arne Nordahl Pedersen*: Engelsk, tysk, specialelæsning, skoletimer.

Timelærerinde fru *Karen Reiff*: Håndgerning, skoletimer.

Timelærerinde frk. cand. mag. *Lissa Christoffersen*: Naturhistorie, geografi, specialelæsning.

Timelærerinde fru *Asta Trier Hansen*: Kv. gymnastik, skoletimer.

Timelærer *V. Kesselhahn*: Gymnastik.

Timelærer, musikpædagog *Erling Kabel*: Violinspil.

Timelærerinde, musikpædagog fru *Asta Andersen*: Klaverspil.
Seminarielærer og leder af øvelsesskolen *Johannes Reiff*: Praktik, skoletimer, dansk i præp.klassen.
Øvelsesskolelærerinde frk. *Elisabeth Krog*.
Øvelsesskolelærer *Thomas Grünfeld*.
Øvelsesskolelærer *Poul Erik Jacobsen*.
Timelærerinde fru *Inga Boesen*.
Timelærerinde fru *Inge Holden Nielsen*.

Af seminariets dagbog

De to skoleår 1949/50 og 1950/51 har bragt flere væsentlige ændringer i seminariets liv. — For at yde en indsats i bestræbelserne for at forøge antallet af uddannede lærere har seminariet i 1950 oprettet en studenterklasse til en 2½ årig uddannelse. Til denne fik også kvindelige elever adgang. I fortsættelse heraf blev også den 4-årige linie åbnet for kvinder, begyndende med præparandklassen. Der vil således gradvis ske en overgang til fællesundervisning, som det er tilfældet ved langt de fleste af landets seminarier.

Også i lærerstaben har der fundet flere forandringer sted.

Ved udgangen af skoleåret 1950 forlod seminarielærer G. Schmidt Nielsen Jonstrup efter at være udnævnt til forstander for Skaarup Statsseminarium. Gennem 15 år har hr. Schmidt Nielsen været en højt skattet lærer i matematik og fysik. Med sin store faglige dygtighed og varme pædagogiske interesse har han været en usædvanlig inspirerende lærer for seminariets elever. Et varigt minde har hr. Schmidt Nielsen sat sig ved en fortræffelig ordning af seminariets fysiske samling, som er vokset meget stærkt takket være hans energi og opfindsomhed.

Ved samme lejlighed måtte seminariet sige farvel til fru Schmidt Nielsen, som har været en meget værdifuld lærerinde ved øvelsesskolen. Tre timelærerinder ved skolen, fru K. Adolphsen, fru K. Jacobsen og fru R. Jacobsen har taget deres afsked.

I august 1950 ansattes to nye lærere ved seminariet. Mag. scient. & cand. mag. P. Thomsen overtog undervisningen i matematik og fysik. Cand. mag. P. Nordahl Pedersen er blevet overflyttet fra Tønder Statsseminarium for at betjene sprogundervisningen på de videregående hold.

Ved øvelsesskolen har timelærerne Th. Grüfeld og P. Jacobsen fået fast ansættelse.

Oprettelse af præparandklasse og studenterklasse har nødvendiggjort ansættelse af timelærere til forskellige fag. Cand. mag. frk. L. Christoffersen har overtaget undervisningen i naturhistorie i studenterklassen og har også timer i præparandklassen. Musikpædagog hr. Erling Kabel bistår ved undervisningen i violinspil. Lærerinde ved øvelsesskolen fru Reiff har påtaget sig håndarbejdsundervisningen på seminariet. Fra begyndelsen af skoleåret 1951 ansattes som timelærerinder fru I. Holden Nielsen, fru Asta Trier Hansen, musikpædagog fru Asta Andersen og som timelærer ved gymnastikundervisningen hr. V. Kesselhahn.

I 1950 havde seminarielærer Holkenov 5 måneders orlov for studierejse til USA; i hans sted vikarierede sognepræst, dr. theol. Lerfeldt og pastor Lindsborg. I 1951 havde seminarielærer Hauch sygeorlov i 3 måneder; hans undervisning blev varetaget af cand. mag. Johs. Nielsen.

I henhold til bemyndigelsesloven af 24. maj 1948 har der i de to skoleår været drevet forsøgsundervisning i fysik og historie med dertil svarende ændrede eksamensformer.

Ved velvilje fra Statens Filmscentral får alle elever i seminariets 3. klasse kursus i betjening af smalfilmsapparater.

Forstander dr. phil. E. Forchhammer fra Statens institut for talelidende har velvilligst ved flere besøg på seminariet foretaget stemmeprøver med alle seminariets elever. 20 elever er blevet henvist til talepædagogisk behandling.

Der har i 1950 været lærerudveksling med Falun folkeskoleseminarium; i 14 dage byttede lektor Sylvan undervisning med seminarielærer Laustsen.

I 1950 fortsattes elevudvekslingen med Hamar lærerskole; vore

elever var på deres Norgesrejse ledsaget af seminarielærer Adolphsen. I 1951 foretog 3. klasse under forstanderens ledelse en rejse til Göteborg og Stockholm med besøg på skoler og seminarier. En gruppe elever har deltaget i en elevudveksling med Pädagogische Hochschule i Bremen.

Der er på seminariet afholdt en række foredrag, hvoraf nævnes:

Dr. E. Forchhammer: Opdragelse og undervisning i folkeskolen.

Kommunelærer Stinus Nielsen: Fra eksamensbord til fast ansættelse.

Professor K. E. Skydsgaard: Humanisme og kristendom.

Professor Brandt Rehberg: Een verden.

Cand. psyk. Mogens Kyng: Tilpasningsvanskeligheder.

Pastor, dr. theol. Lerfeldt: Kommunisme.

Politiadvokat Lotinga: Sexualforbrydere og samfundet.

Lektor Sylvan: Pär Lagerkvist.

Professor Hal Koch: Humanisme.

Forfatteren Erik Knudsen: Kunsten og folket.

Forfatteren Martin A. Hansen: Traditionen og det moderne menneske.

Seminarielærer Holkenov: Indtryk fra amerikanske skoler.

Seminarielærer Hauch: Jamaica.

Forstanderen: Selvstændighed og offentlig mening. Fra Kung-futse til Mao.

Skuespiller Tavs Neiiendam, oplæsning.

Seminariets musikforening har i de to skoleår arrangeret 7 koncerter. Blandt de medvirkende nævnes Wandy Tworek, Leo Hansens strygekvartet, Emil Telmanyi, Ejvin Andersen, Finn Viderø, Grethe Gylden og Roger Henriksen.

Seminariets 160 års fødselsdag den 14. marts 1951 højtidelig holdtes ved en hjemlig fest og en udstilling af arkivalier fra seminariets historie.

I. Optagelse på seminariet

Begæring om optagelse på seminariet skrives på skema, som rekvireres på seminariet.

1. For at kunne optages i præparandklassen skal eleven være fyldt 16 år inden 1. juni.

2. For at kunne optages i et seminariums 1. klasse skal eleven:

- a) være fyldt 17 år inden 1. juni,
- b) ved lægeattest godtgøre ikke at lide af nogen sygdom eller legemlig mangel, der gør ham uskikket til at være lærer; denne lægeattest udfærdiges på et dertil bestemt skema,
- c) fremlægge tilfredsstillende vidnesbyrd om forhold og vandel, deriblandt vidnesbyrd fra rette vedkommende om, hvad han har været sysselsat ved siden udtrædelsen af børneskolen,
- d) have bestået en optagelsesprøve, hvis omfang er fastsat som angivet nedenfor.

Indmeldelse må ske inden 15. april.

3. Elever, der har bestået:

- a) studentereksamen med mindst 6 (13,00) i gennemsnit eller
- b) realeksamen eller pigeskoleeksamen med mindst 7 (14,00) i gennemsnit eller
- c) almindelig forberedelseseksamen med mindst 105 points (210 points) (2 sprog) eller 112 points (224 points) (3 sprog) kan optages i et seminariums 1. klasse uden optagelsesprøve.

4. Tilladelse til optagelse uden prøve kan i almindelighed ikke ventes givet, såfremt den af den pågældende beståede student-, real-, pigeskole- eller alm. forberedelseseksamen er bestået i en eksamens-termin, der ligger mere end 6 år forud for 15. marts i det kalenderår, i hvilket den pågældende søger optagelse på seminariet med det nye skoleårs begyndelse efter sommerferien.

5. Ansøgere om tilladelse til at blive optaget i 1. klasse uden prøve må indsende deres papirer (dåbs-, helbreds- og vandelsattest samt eksamensbevis) til det pågældende seminarium inden 15. april. Afgørelse om optagelse træffes efter et samlet skøn over samtlige aspiranter efter optagelsesprøvens afslutning.

6. De eksaminander, som får tilladelse til at optages i 1. klasse uden optagelsesprøve, må, inden de oprykkes i 2. klasse, bestå en til optagelsesprøven svarende prøve i bibelhistorie og for at kunne oprykkes mindst opnå karakteren g ved denne prøve.

7. Studenter, der har bestået studentereksamen med hovedkarakteren 6 (13,00), kan, hvis pladsforholdene tillader det, optages direkte i et seminariums 2. klasse mod inden 1. september at bestå en op-

tagelsesprøve i bibelhistorie og regning i det under II angivne omfang; til at bestå kræves en karakter af mindst g i begge fag. Desuden skal den pågældende prøves i musik.

8. For at kunne optages i en studenterklasse må eleven have bestået studentereksamen med en kvotient på mindst 13,00. Eksamen må højst være 4 år gammel. Eleven må være fyldt 18½ år ved undervisningens begyndelse. Der skal bestås en prøve i bibelhistorie og regning (jvf. ovenfor stk. 7).

II. Fordringer ved optagelsesprøven

Religion.

Bibelhistorie i et omfang som I. M. Hertz: »Bibelhistorie til brug ved forberedelsen til seminariet«.

Mundtlig dansk.

Læsning af poesi og prosa med samtale om det læste. Tillige prøves eksaminanden i analyse og grammatik. Til brug ved forberedelsen kan anbefales: J. Byskov: »Mindre lærebog i grammatik og retskrivning« eller en bog efter de Jespersenske og Wiwelske principper af omfang som for mellem- og realskolen.

Af digterværker må være læst:

Stykker af islandske sagaer.

Nogle danske folkeviser.

To komedier af Holberg.

En tragedie og et større digt af Oehlenschläger.

Hertz: »Svend Dyrings hus« eller »Kong Renés datter«.

Poul Møller: »En dansk students eventyr«.

Chr. Winther: »Hjortens flugt« eller nogle af træsnittene.

To af St. St. Blichers noveller.

Fem af H. C. Andersens eventyr.

En af Bjørnsons bondenoveller.

En af Henrik Pontoppidans noveller eller romaner.

En af Johs. V. Jensens fortællinger eller romaner.

Desuden må der være læst nogle prøver af dansk salmedigtning (Kingo, Brorson, Grundtvig), nogle danske sange (Ewald, Grundtvig, Ingemann, Hostrup, Ploug, Richardt, Aakjær) og nogle af Bjørnsons sange.

Litteraturhistorie gøres ikke til genstand for direkte prøve ved optagelsen, men det anbefales dog, at eksaminanderne har læst en bog som Hans Kyrre: De unges litteraturhistorie.

Skriftlig dansk.

- a) Stil. Der gives en fri eller bunden opgave, til hvis besvarelse eksaminanderne får 3 timer.
- b) Diktat. 1 time. Der prøves i et ret vanskeligt stykke prosa. Af skilletegn dikteres kun punktum. Hele stykket læses først langsomt op, derefter dikteres således, at de enkelte sætninger eller ord kun siges een gang. Efter dikteringens tilendebringelse gives der eksaminanderne 10 minutter til at gennemse det skrevne.

Skrivning.

Ved prøven (1 time) skrives et stykke sammenhængende normalskrift i en størrelse af ca. 12 mm og 5 mm. Desuden skrives nogle linier håndskrift.

Regning.

Prøven er mundtlig og skriftlig; til den skriftlige prøve gives 3 timer. Der kræves sikkerhed og færdighed både i mundtlig og skriftlig regning med hele og brudne tal (herunder decimalbrøk). Der kræves sikkerhed i forholdsregning (ligefremt, omvendt og sammensat forhold), kendskab til delingsregning, blandingsregning, rentesregning og handelsregning. Vanskelighedsgraden af opgaverne ved prøven vil omtrent være bestemt ved de opgaver, der findes i Bertelsens regnebog §§ 1—8, og der kræves ikke større kendskab til vekslers og obligationer end, hvad der svarer til fordringerne til mellemskoleeksamen. Opgaver, der kræver kendskab til fysik (f. eks. vægtfylde), gives ikke. Endvidere kræves, at aspiranten kan beregne omkredsen af en cirkel, fladeindholdet af et parallelogram, en trekant og en cirkel og rumfanget af et retstående prisme og en cylinder. Skriftlig prøve omfatter mindst fire af hinanden uafhængige opgaver, hvoraf een med rene tal.

Historie.

Historien kræves både for Danmarkshistoriens og for verdenshistoriens vedkommende læst i et omfang som en almindelig mellemskolebog. Der gives et spørgsmål i Danmarkshistorie og et i verdenshistorie.

Geografi.

Fordringerne udtrykkes ved omfanget af en almindelig mellemskolebog. Der lægges hovedvægt på øvelse i at bruge kortet og til kendskab til beliggenhed af byer, floder, bjerge, landegrænser og lignende. Der gives et spørgsmål i Danmarks og et i den øvrige geografi.

Naturhistorie.

- a) **Zoologi:** Fordringerne udtrykkes ved omfanget af en almindelig mellemskolebog.
- b) **Botanik:** Det forlanges af eksaminanderne, at de har så meget kendskab til planters ydre, at de kan give en nøjagtig og nogenlunde fyldig beskrivelse af en blomsterplante. Der kræves ikke kendskab til familieinddelingen, men de alleralmindeligste blomsterplanter må kendes ved navn. Som hjælpemiddel kan benyttes en af de i folkeskolen anvendte lærebøger i botanik.
Der gives et spørgsmål i zoologi og et i botanik.

Matematik.

Eksaminanderne skal have lært sætningerne i læren om de 4 regningsarter både med positive og negative tal. (Den egentlige potenslære og polynomiers division fordres ikke). De skal have øvelse i på egen hånd at løse sådanne opgaver angående omformning og reduktion af bogstavudtryk, som falder ind under de nævnte afsnit. De skal kunne løse ligninger af 1ste grad med 1 ubekendt såvel med tal- som med bogstavkoefficienter og behandle sådanne i ord givne lette opgaver, som fører til ligninger af denne art.

Desuden forlanges så meget af geometri, som indeholdes enten i Julius Petersens elementære plangeometri 15de udgave side 1—27 eller i Johs. Mollerups bog side 16—28. Der gives et spørgsmål i aritmetik og et i geometri.

Det tillades de seminarier, som måtte ønske det, at afholde skriftlig prøve i matematik.

Musik.

Prøven aflægges i sang og violinspil.

- a) **Sang:** Eksaminanden må opgive ca. 20 lettere salmer og sange til prøven, og eksaminandens sanglige evner prøves indenfor dette pensum. Desuden prøves eksaminanden i nodekendskab (stamtonerne, intervallerne indenfor disse samt de almindelige nodeværdier).
- b) Der prøves i lettere melodier, skalaer og treklange.

Dimission 1950

Flemming Andersen	7,35 mg+
Nis Andersen	7,06 mg
Bent Binding	6,65 mg÷
Mogens Birch-Olsen	6,76 mg
Gustav Blomquist	6,88 mg
Niels Christiansen	6,32 mg÷
Johannes Enni	6,67 mg
Peder Erh. Flyger	5,87 g+
Alfred Grevsen	6,62 mg÷
Johs. Meyer Hansen	5,80 g+
Kaj Frimann Hansen	6,95 mg
Kai Gustav Hansen	6,82 mg
Finn Hendriksen	6,00 mg÷
Jørgen Lynnerup Jacobsen	5,78 g+
Børge Kaae	7,12 mg
Knud Lange	7,27 mg+
Allan Skovbro Larsen	6,30 mg÷
Ole Larsen	6,53 mg÷
Kaj Mikkelsen	6,41 mg÷
Thorkil Nielsen	5,90 g+
Hans Olsen	7,18 mg+
Preben Olsen	6,49 mg÷
Kaj Sjørlev Pedersen	6,54 mg÷
Bjarne Skaalum	5,92 g+
Jørgen Sørensen	6,14 mg÷
Hans Jørgen Therkelsen	6,68 mg
Holger Vinther	6,92 mg

Dimission 1951

Knud Andersen	6,79 mg
Kristian Bagger	6,11 mg÷
Poul Beyer	6,02 mg÷
Bendt Christiansen	6,11 mg÷
Ib Follin	6,80 mg
Bertel Fransen	6,21 mg÷
Andreas Frederiksen	6,44 mg÷
Sigurd Gudiksen	7,26 mg+
Jens Hamre	5,98 g+
Jens P. Jensen	6,27 mg÷
Kaj Ulrich Jensen	6,75 mg
Hugo Jørgensen	7,25 mg+
Hans Ludvigsen	6,53 mg÷
Bernh. Mikkelsen	6,05 mg÷
Sten Müller	6,49 mg÷
Børge Nielsen	6,62 mg÷
Hans Beengaard Nielsen	7,20 mg+
Rob. Ellebek Nielsen	7,06 mg
Edvard Olsen	6,48 mg÷
Karl Em. Olsen	6,87 mg
Ove Trosbjerg Petersén	7,17 mg+
Adolf Schwærter	7,05 mg
Finn Skov	6,74 mg
Svend Thomsen	6,51 mg÷
Ejler Vagner	5,70 g+